

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus juhtumi 253/2021/MIG kohta, mis käsitleb taotluse käsitlemise kestust Euroopa Komisjonis, et anda üldsusele juurdepääs dokumendile, mis käsitleb aretusveiste transporti ELi-välistesse riikidesse

Otsus

Juhtum 253/2021/MIG - **Alguskuupäev:** {0} 11/02/2021 - **Otsuse kuupäev:** {0} 19/03/2021 - **Asjassepuutuvad institutsioonid** Euroopa Komisjon (Haldusomavoli ei tuvastatud) |

Juhtum käsitles taotlust anda avalik juurdepääs liikmesriikide ametiasutustelt pärit loetelule, mis sisaldab teavet elusveiste veo kohta Saksamaalt ELi-välistesse riikidesse. Euroopa Komisjon otsustas taotlusele vastamiseks pikendada 15 tööpäeva pikkust tähtaega, mida kaebuse esitaja ei pidanud põhjendatuks.

Ombudsman leidis, et komisjonil oli mõistlik pidada juhtumit erandlikuks, sest samal ajal toimus menetlus kaebuse esitaja samalaadse taotluse alusel. Viimati nimetatul korral oli komisjon lükkamas tagasi Saksamaa ametiasutuste vastuväiteid dokumendi avalikustamisele ja soovis oodata, et näha, kas Saksamaa ametiasutused vaidlustavad selle otsuse kohtus. Samuti ootas komisjon Saksamaa ametiasutuste märkusi praeguse juhtumi kohta. Seepärast järeldas ombudsman, et komisjoni otsus vastuse tähtaega pikendada oli põhjendatud.

Samas leidis ombudsman samuti, et komisjon oleks pidanud kaebuse esitajale andma rohkem teavet, et selgitada tähtaja pikendamist. Kuigi ombudsman ei tuvastanud ametlikult haldusomavoli, lõpetas ta uurimise, kutsudes komisjoni üles vastama viivitamata kaebuse esitaja juurdepääsutaotlusele.

Kaebuse taust

1. Kaebuse esitaja, Saksamaa avalik-õiguslikku telekanalit esindav ajakirjanik, uurib

elusloomade vedu EList kolmandatesse riikidesse.

2. 28. detsembril 2020 palus kaebuse esitaja komisjonil anda talle avalik juurdepääs [1] seda teemat käsitlevale teabele, mis on registreeritud tema andmebaasis TRACES [2]. See oli kolmas kord, kui ta sellise taotluse esitas. [3] Eelkõige taotles kaebuse esitaja 2020. aasta andmete loetelu aretusveiste ekspordi kohta Saksamaalt ELi mittekuuluvatesse riikidesse. Ta soovis nimekirja, milles oleks märgitud vastutav kohalik omavalitsus, toimunud vedude arv, eksporditud veiste arv ja nende vedude sihtriigid.

3. 25. jaanuaril 2021 teatas komisjon kaebuse esitajale, et ta ei saa tema taotlusele vastata ettenähtud tähtaja jooksul, mis on sätestatud ELi eeskirjades üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele (määrus 1049/2011). Seepärast pikendas komisjon tähtaega 16. veebruarini 2021.

4. Järgmisel päeval esitas kaebuse esitaja pikendamisele vastuväite, paludes komisjonil vastata tema juurdepääsutaotlusele 29. jaanuariks 2021.

5. Kui ta komisjonilt vastust ei saanud, pöördus kaebuse esitaja 30. jaanuaril 2021 ombudsmani poole.

6. 10. veebruaril 2021 teatas kaebuse esitaja ombudsmanile, et ta ei ole ikka veel saanud komisjonilt vastust ei tema kaebusele tähtaja pikendamise kohta ega tema juurdepääsutaotlusele.

Uurimine

7. Ombudsman algatas uurimise seoses kaebuse esitaja seisukohaga, et komisjonil ei olnud alust pikendada üldsuse juurdepääsu taotlusele vastamise tähtaega.

8. Uurimise käigus sai ombudsman komisjoni vastuse kaebusele ja seejärel kaebuse esitaja märkused vastusena komisjoni vastusele. Ombudsmani uurimisrühm kontrollis ka komisjoni ja Saksamaa ametiasutuste vahelist kirjavahetust, kust pärineb taotluses käsitletav teave [4].

Ombudsmanile esitatud argumendid

9. Kaebuse esitaja oli mures, et õiguslikud nõuded kõnealuse tähtaja pikendamiseks 15 tööpäeva võrra ei ole täidetud.

10. Ta leidis, et juhtum ei ole „erandlik”, [5] kuna ta on varem esitanud kaks juurdepääsutaotlust sarnastele dokumentidele, mis on seotud varasemate perioodidega, ning et tema juurdepääsutaotlus ei puuduta „väga pikka dokumenti” ega „väga suurt hulka dokumente”. Pigem on loetelu, millele ta soovib juurdepääsu, komisjoni andmebaasist TRACES kergesti kättesaadav.

11. Kaebuse esitaja väitis ka, et komisjoni esitatud pikendamise põhjused, nimelt et „*pikendatud tähtaeg on vajalik, kuna taotletud dokumendid pärinevad kolmandatelt isikutelt, kellega on konsulteeritud*“, ei ole piisavalt üksikasjalikud.

12. Komisjon vastas, et TRACESi andmebaasis registreeritud teave pärineb Saksamaa ametiasutustelt. Kuna liikmesriigid võivad nõuda, et ELi institutsioonid ei avaldaks neilt pärinevaid dokumente, konsulteeris komisjon Saksamaa ametiasutustega. Kuna Saksamaa ametiasutused ei vastanud enne ettenähtud tähtaja möödumist (26. jaanuar 2021), pidi komisjon seda tähtaega pikendama. Komisjon leidis ka, et ta oli esitanud kaebuse esitajale piisavad põhjendused tähtaja pikendamiseks.

13. Lisaks väitis komisjon, et see juhtum on erandlik, kuna kaebuse esitaja on varem esitanud sarnase juurdepääsutaotluse teise ajavahemiku kohta, millega komisjon oli tähtaja pikendamisel ikka veel tegelenud. Sel juhul olid Saksamaa ametiasutused taotletud loetelu osade avalikustamise vastu, kuid 11. veebruaril 2021 otsustas komisjon Saksamaa ametiasutuste vastuväite tagasi lükata ja anda kaebuse esitajale piiramatult juurdepääsu taotletud loetelule. Komisjon pidi siiski ootama, et teada saada, kas Saksamaa ametiasutused kaebavad selle otsuse edasi, enne kui ta saab lõpuks kaebuse esitajale vaidlusaluse loetelu avaldada. Komisjon järeldas, et seetõttu ei oleks olnud asjakohane vastata kaebuse esitaja juurdepääsutaotlusele enne, kui tal oli võimalik nõuetekohaselt hinnata oma otsuse mõju tema eelmisele sarnasele taotlusele.

14. Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni märkused on ebajärjekindlad. Tähtaja pikendamisel ei selgitanud komisjon, et ootab endiselt Saksamaa ametiasutuste vastust.

15. Kaebuse esitaja lisas, et komisjon on vahepeal tähtaega uuesti pikendanud, nii et ta ei ole ikka veel vastust saanud. Ta leidis, et see, kuidas komisjon tema juurdepääsutaotlust menetleb, on vastuolus määruse 1049/2001 mõttega. Arvestades, et komisjon võttis veebruaris vastu lõpliku otsuse tema teise juurdepääsutaotluse kohta, ütles kaebuse esitaja, et ta ei saa aru, miks komisjon ei ole vähemalt avaldanud taotletud loetelu redigeeritud versiooni, nagu ta tegi kahe sarnase juurdepääsutaotluse puhul, mille ta oli esitanud.

Ombudsmani hinnang

16. ELi eeskirjad üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele nõuavad, et ELi institutsioonid, kes hindavad kolmandalt isikult pärit dokumendile juurdepääsu taotlust, konsulteeriks asjaomase kolmanda isikuga, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokumenti võib avalikustada [6] Kui see kolmas isik on ELi liikmesriigi ametiasutus, võib ta taotleda, et dokumenti ei avaldataks [7].

17. Nende eeskirjade valguses ja arvestades, et ELi institutsioonid peavad iga üldsuse dokumentidele juurdepääsu taotlust eraldi hindama, leiab ombudsman, et komisjonil oli mõistlik konsulteerida Saksamaa ametiasutustega.

18. Isegi kui on vaja konsulteerida kolmanda isikuga, on ELi institutsioon siiski kohustatud kinni pidama ettenähtud 15 tööpäeva pikkusest tähtajast. [8] Kuigi seda tähtaega võib pikendada üks kord, on see võimalik ainult erandlikel asjaoludel [9].

19. Ombudsman leiab, et asjaolu, et vaidlusalune dokument pärineb kolmandalt isikult, ei ole iseenesest erandlik asjaolu. See nähtub selgelt ELi kohtupraktikast, mille kohaselt peavad liikmesriigid, kellega juurdepääsumenetluse raames konsulteeritakse, alustama institutsiooniga „viivitamata“ tõelist dialoogi, „pöörates eelkõige tähelepanu vajadusele võimaldada institutsioonil võtta seisukoht [kohaldatavate] tähtaegade jooksul“ [10].

20. Uurimise käigus selgitas komisjon siiski, et ta peab seda juhtumit erandlikuks, võttes arvesse kaebuse esitaja sarnast juurdepääsutaotlust, mis oli kõnealuse juhtumi puhul tähtaja pikendamise ajal veel pooleli ja millega seoses on ta tühistanud liikmesriigi vastuväited avalikustamisele. Lisaks selgitas komisjon, et liikmesriigi reageerimine on viibinud.

21. Olles läbi vaadanud komisjoni ja Saksamaa ametiasutuste vahelise kirjavahetuse, leiab ombudsman, et komisjonil oli mõistlik oodata ära Saksamaa ametiasutuste vastus. See lükkus edasi vaid mõne tööpäeva võrra (komisjon sai selle kätte üks tööpäev pärast 15 tööpäeva pikkuse tähtaja möödumist). Saksamaa ametiasutused on juba vastanud komisjonile seoses kaebuse esitaja varasemate juurdepääsutaotlustega. Lisaks oli tähtaja pikendamise ajal samuti ette näha, et vastus antakse peatselt. Seetõttu leiab ombudsman, et komisjon oli õigustatud tähtaega pikendama.

22. Komisjon ei esitanud kaebuse esitajale siiski seda põhjenduskäiku. Ta piirdus talle teatamisega, et dokumendid pärinevad liikmesriigist, kellega ta oli konsulteerinud. Selle selgituse põhjal ei olnud kaebuse esitajal võimalik mõista, miks komisjon pidas kohaldatava tähtaja pikendamist vajalikuks. Seetõttu ei saanud ta kontrollida, kas tähtaja pikendamine oli põhjendatud, ja järeldas seega, et see ei olnud põhjendatud.

23. Ombudsman mõistab, et tol ajal ei pruukinud komisjon avaldada kaebuse esitajale, et ta kavatses Saksamaa ametiasutuste vastuväited tema eelmise juurdepääsutaotluse menetluses ümber lükata. Komisjon oleks aga võinud kaebuse esitajat teavitada Saksamaa ametiasutuste vastuse hilinemisest ja sellest, millal ta selle eeldatavasti kätte saab.

24. Ombudsman märgib ka, et komisjon ei vastanud kaebuse esitaja kaebusele tähtaja pikendamise kohta. Ombudsman peab kahetsusväärseks, et komisjon ei kasutanud seda võimalust kaebuse esitajale täiendavate selgituste andmiseks ja jättis seega kasutamata võimaluse lahendada tema kaebus varajases etapis.

25. Eespool öeldut arvesse võttes leiab ombudsman, et komisjon ei esitanud kaebuse esitajale piisavat põhjendust tähtaja pikendamiseks, nagu on nõutud kohaldatavates eeskirjades [11]. Ombudsman hoidub käesoleval juhul siiski haldusomavoli ametlikust tuvastamisest või soovitusel andmisest, kuna see ei täidaks praktilist eesmärki, kuna pikendatud tähtaeg on juba möödunud.

26. Ombudsman märgib siiski murega märkimisväärset viivitust kaebuse esitaja eelmise juurdepääsutaotluse menetlemisel [12] ning asjaolu, et komisjon ei ole käesoleval juhul kaebuse esitaja juurdepääsutaotlusele vastanud pikendatud tähtaja jooksul, mis lõppes 16. veebruaril 2021.

27. Ombudsman mõistab, et COVID-19 pandeemiast tulenevate keeruliste asjaolude tõttu võivad tekkida viivitused. Ta märgib siiski, et see juurdepääsutaotlus on kaebuse esitaja kolmas katse saada komisjonilt õigeaegset teavet oma ajakirjanikutöö kohta. Arvestades, et Saksamaa ametiasutused ei algatanud kohtumenetlust seoses komisjoni otsusega avalikustada dokument eelmise juurdepääsutaotluse alusel ja et selles kohtuasjas kõne all olev dokument on vahepeal täielikult avalikustatud, nõuab ombudsman tungivalt, et komisjon vastaks kiiresti kaebuse esitaja juurdepääsutaotlusele, mis on käesolevas asjas vaidluse all.

Järeldus

Uurimise põhjal lõpetab ombudsman juhtumi järgmise järeldusega:

Komisjon **ei pannud toime haldusomavoli, kui ta leidis, et juurdepääsutaotlus kujutab endast „erandjuhtumit“ määruse 1049/2001 tähenduses. Ombudsman märgib siiski murega, et pikendatud tähtaeg on möödunud ja et komisjon ei ole ikka veel otsust teinud. Ta nõuab tungivalt, et komisjon vastaks viivitamata kaebuse esitaja taotlusele üldsuse juurdepääsuks.**

Kaebuse esitajat ja komisjoni teavitatakse käesolevast otsusest.

Emily O'Reilly Euroopa Ombudsman

Strasbourg, 19. märts 2021

[1] Määruse 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) kohaselt:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Linki]

.

[2] TRACES on veebiplatvorm, mis võimaldab vahetada andmeid/dokumente, et saada sertifikaat, mida on vaja loomade, loomsete saaduste, toidu ja sööda ning taimede impordiks/ekspordiks/ELi-siseseks kaubanduseks. Lisateabe saamiseks vt:

https://ec.europa.eu/food/animals/traces_et [Linki].

[3] Seda, et komisjon lükkas tagasi kaebuse esitaja varem esitatud sarnase taotluse, käsitleti

ombudsmani uurimises 73/2021/MIG, vt:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/138911> [Linki].

[4] Vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõigetele 4 ja 5 pidi komisjon seetõttu taotluse osas konsulteerima Saksamaa ametiasutustega.

[5] Määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 7 lõike 3 tähenduses.

[6] Vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõikele 4.

[7] Vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõikele 5.

[8] Vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 7 lõikele 1.

[9] Vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 7 lõikele 3.

[10] Vt nt Euroopa Kohtu (suurkoda) 18. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-64/05 P: *Rootsi vs. komisjon*, punkt 86:

<http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?docid=71934&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1> [Linki].

[11] Vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 7 lõikele 3.

[12] Vt ombudsmani uurimine kaebuse 73/2021/MIG kohta, joonealune märkus 3.